

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 17 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 4 d. paduotu atsakovės A. K. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 9 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovė A. K. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. gegužės 9 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės I. K. ieškinį atsakovei A. K. dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pagrindiniai atsakovės kasacinio skundo argumentai:

1. Lietuvos apeliacinis teismas turėjo *ex officio* (pagal pareigas) patikrinti, ar nėra absoliučių pirmosios instancijos teismo sprendimo negaliojimo pagrindų. Teismai sprendė dėl neįtraukto į bylą asmens Ž. K. materialųjų teisių ir pareigų. Byloje pateikti rašytiniai įrodymai, kad tiek atsakovė, tiek atsakovės sutuoktinis savo lėšomis finansavo vieno iš žemės sklypų įsigijimą su mintimi, kad tas žemės sklypas (o kartu ir visi kiti, kuriuose pastarieji ūkininkauja), po tėvo mirties atiteks atsakovei. Teismas, matydamas, kad, tenkinus ieškinį, gali kilti klausimas dėl kompensacijos už žemės sklypą, kurio ½ dalis buvo grąžinta į po motinos mirties paveldimo turto masę, neįtraukė į bylą suinteresuotu asmeniu Ž. K.;
2. Lietuvos apeliacinis teismas pažeidė įrodymų vertinimo taisykles, suabsoliutino atliktų teismo psichiatrijos ekspertizų reikšmę, neįvertindamas kitų reikšmingų įrodymų, šalių paaiškinimų, liudytojų parodymų, kurie patvirtino, kad ieškovės ir motinos santykiai nebuvo geri. Teismai nepašalino prieštaravimų tarp ekspertizės aktų ir specialisto išvados – tai prieštarauja suformuotai Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikai, jog turi būti vertinami visi byloje esantys įrodymai, nesumenkinant nei vieno įrodymo įrodomosios galios, vertinant įrodymų visumą ir, visus juos įvertinus, darant motyvuotą išvadą, kodėl teismas nesivadovauja vienu ar kitų įrodymu.
3. Pirmosios instancijos teismas neužtikrino atsakovei teisės į teisingą ir nešališką teismą, atitinkamai pažeistas Europos Žmogaus Teisių Konvencijos 6 straipsnis, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnis – teisėja garsiai ir kategoriškai aiškino proceso dalyviams, kaip, jos nuomone, teisingai psichiatrai įvertino motinos nupieštą piešinį, jį pateikė išankstinę poziciją apie motinos psichinės būklės vertinimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti atsakovei A. K. (a. k. (*duomenys neskelbtini*)), 1392 Eur (vieną tūkstantį tris šimtus devyniasdešimt du eurus) žyminio mokesčio, sumokėto AB SEB bankas mokėjimo nurodymu.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė